

– відсутність стратегічного планування роботи ГР;
– відсутність належного фінансування видатків ГР, необхідних для проведення зібрань, друкування матеріалів, залучення провідних експертів тощо;

– відсутність координації та методичного забезпечення роботи ради [2].

Зазначені питання наразі ретельно вивчаються громадськими організаціями. Зокрема, Партнерством інститутів громадянського суспільства розроблені та підготовлені методичні рекомендації з ефективної організації роботи громадських рад. Рекомендації містять необхідну інформацію про форми співпраці ГР з органом влади, застосування інструментів роботи ГР (громадський контроль, громадська експертиза, громадська антикорупційна експертиза), висвітлення роботи ГР в ЗМІ, механізми залучення до роботи ГР представників громадських організацій, які не є членами ради. Також узагальнення зазначеного дає змогу припускати, що сприяти підвищенню ефективності функціонування ГР при ОВВ можуть такі заходи:

– визначення стратегічних, тактичних та оперативних цілей і завдань діяльності ГР з метою розробки відповідних заходів та систематичне оприлюднення їх;

– чітке планування консультацій з громадськістю, визначення пріоритетних сфер діяльності та основних напрямів роботи;

– посилення співпраці з ІГС, які не є членами рад, а також з експертами, науковцями для підготовки фахових пропозицій до проектів нормативно-правових актів, що розробляються ОВВ;

– посилення заходів щодо забезпечення прозорості діяльності ГР (налагодження співпраці зі ЗМІ, висвітлення роботи рад на сайтах ІГС, що є їх членами, тощо) [1; 2].

ГР покликані забезпечувати прозорість та ефективність діяльності владних структур, тим самим істотно впливаючи на рівень довіри громадян до влади й запобігаючи випадкам протистояння між суспільством і владою [1]. Слід зазначити, що ГР мають реальний потенціал бути ефективним механізмом впливу громадськості на вироблення політики певним ОВВ, що дасть можливість позначатися на державній політиці в цілому. Функціонуючи на постійній основі, ради мають забезпечувати двосторонній зв'язок, що дозволяє владі почути думку громадян, а громадянам бути почутими.

Список використаних джерел

1. **Влада і суспільство: діалог через громадські ради** : монографія / Ю. Ж. Шайгородський, Т. С. Андрійчук, А. Я. Дідух [та ін.] ; за заг. ред. Ю. Ж. Шайгородського. – Режим доступу : www.politik.org.ua/Docs/Vlada_i_suspilstvo.pdf.

2. **Волошина А. В.** Ефективна організація роботи громадської ради : метод. рекомендації / А. В. Волошина, М. В. Лациба ; Укр. незалеж. центр політ. дослідж. – К. : Україна, 2011. – 76 с.

3. **Крупник А. С.** Громадський контроль / А. С. Крупник // Енцикл. держ. упр. : у 8 т. Т. 1 : Теорія держ. упр. / наук.-кол. : В. М. Князев (співголова), І. В. Розпутько (співголова) [та ін.]. – К. : НАДУ, 2011. – С. 113.

4. **Про забезпечення** участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики : Постанова Кабінету Міністрів України від 3 листоп. 2010 р. № 996. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.

5. **Про затвердження** Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади : Постанова Кабінету Міністрів України від 5 листоп. 2008 р. № 976. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.

6. **Типове** положення про громадську раду при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації : затверджено Постановою Кабінету Міністрів України від 3 листоп. 2010 р. № 996. – Режим доступу : www.zakon.rada.gov.ua.

7. **Усаченко Л.** Громадські дорадчі ради: стан та перспективи функціонування / Л. Усаченко // Ефективність держ. упр. : зб. наук. пр. – 2009. – Вип. 18/19. – С. 388 – 395. – Режим доступу : www.nbuv.gov.ua.

Надійшла до редколегії 26.10.12

УДК 342.3(477):35(477)

Наталія СИДОРЕНКО

*Національна академія державного управління
при Президентові України*

Дніпропетровський регіональний інститут державного управління

ПРОТИРІЧЧЯ В ОРГАНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ЗА ПАРЛАМЕНТСЬКО-ПРЕЗИДЕНТСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ

Досліджується протиріччя Президента України в організації державної влади за парламентомско-президентської республіки в період 2006 – 2010 рр.

Ключові слова: організація державної влади, президент, парламентомско-президентська республіка, виконавча влада, парламент, місцеві державні адміністрації.

Наталія Сидоренко. Противоречие в организации государственной власти при парламентомско-президентской республике

Исследуется противоречие Президента Украины в организации государственной власти при парламентомско-президентской республике в период 2006 – 2010 гг.

Ключевые слова: организация государственной власти, президент, парламентомско-президентская республика, исполнительная власть, парламент, местные государственные администрации.

Nataliia Sidorenko. Contradiction is in organization of state power at parlamentsko-prezidentskoy republic

Contradiction of President of Ukraine is probed in organization of state power at a

© Сидоренко Н. С., 2013

parlamentsko-prezidentskoy republic in the period of 2006 – 2010.

Key words: organization of state power, president, parliamentary and presidential republic, executive power, parliament, local state administrations.

Перманентні зміни в організації державної влади, що відбувалися із трансформацією форм державного правління, а саме: парламентська республіка (1990–1991 рр.), Конституційна угода між Президентом України і Верховною Радою (1994 – 1996 рр.), президентсько-парламентська республіка (1996–2006 рр.), парламентсько-президентська республіка (2006 – 2010 рр.), відновлення президентсько-парламентської форми державного правління (за Конституцією України 1996 р.) згідно з рішенням Конституційного Суду України від 1 жовтня 2010 р. – актуалізують проблему дослідження протиріччя у взаємодії інституту президента з гілками державної влади за парламентсько-президентської республіки.

Дослідження досвіду організації державної влади за парламентсько-президентської форми державного правління може бути актуальним у підготовці нової редакції Конституції України, проект якої розробляється Конституційною асамблеєю, яка створена Указом Президента України [9].

У сучасній науковій літературі з політології, теорії держави та права, конституційного права України, історії держави та права в дослідженнях С. Алексєєва, С. Агафонова, Ф. Ардана, Г. Атаманчука, М. Баглая, Ю. Бисаги, О. Бойка, Ф. Бурчака, В. Чушенка, Ю. Шемшученка та ін. аналізуються нормативно-правові засади діяльності Президента України. Тут варто відзначити дослідження О. Литвака, Н. Рибалка «Правова природа інституту президентства», де досліджується становлення інституту президентства в Україні за період 1991 – 2009 рр. [8]. У монографії аналізується місце інституту президентства в структурній організації держави, його адміністративно-правовий статус. Взаємодія інституту президента з виконавчою владою була предметом дослідження і в науці з державного управління, зокрема у працях В. Авер'янова, Є. Кубки, Н. Нижник, В. Цветкова, В. Шаповала та ін.

Мета статті – дослідження ролі інституту президента в організації державної влади за парламентсько-президентської форми державного правління.

«Змішана» форма державного правління, зокрема парламентсько-президентська республіка, загострює конкуренцію між президентом і парламентом за контроль над виконавчою гілкою влади. Слід ураховувати, що президент і парламентська більшість можуть бути представлені конкуруючими політичними партіями, а тому уряд може бути або президентським, або парламентським.

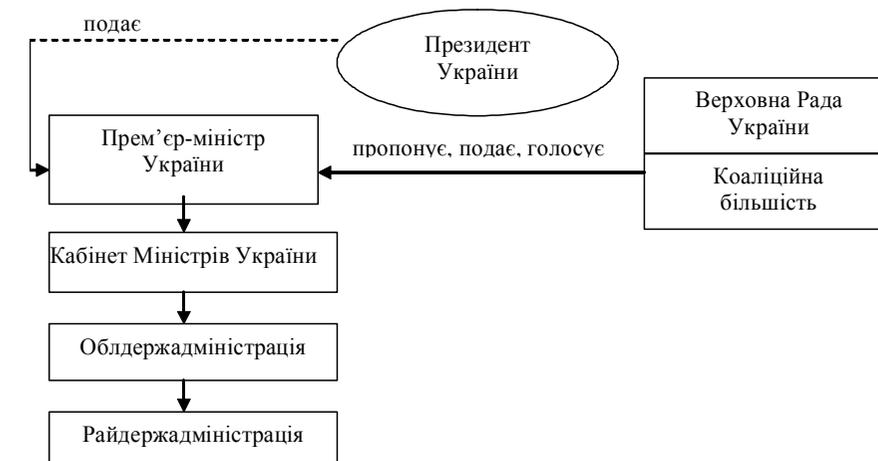
Прийняття Закону України «Про внесення змін до Конституції України» (від 8 грудня 2004 р.) [4] як політично доцільного рішення, прийнятого всупереч тим положенням, які визначають внесення змін до Конституції України, обумовило перехід до парламентсько-президентської республіки. Якщо за Конституцією України 1996 р. Верховна Рада України

могла лише погоджуватись з інноваціями президента щодо призначення прем'єр-міністра і формування складу Кабінету Міністрів, то політична реформа зробила парламент найвизначальнішим інститутом процесу формування центральної виконавчої влади.

Організація державної влади залежить від партійної приналежності Президента України і складу фракцій політичних партій (блоків), що формують коаліційну більшість у Верховній Раді України. Коли партійна приналежність президента і коаліційної парламентської більшості збігаються, що відбулося з обранням Президентом України В. Януковича, виникає партійно-президентська система організації державної влади. Коли ж їх партійна приналежність не збігається, то виникає ситуація так званого подвійного правління, яка доволі часто виникала в такій президентській республіці, як США і в прем'єр-президентській республіці Франції. В Україні подібна ситуація відбувалася у 2008 – 2009 рр., коли Президент України В. Ющенко ніби перебував в опозиції до прем'єр-міністра Ю. Тимошенко.

Прийняття Закону України «Про Кабінет Міністрів України» (від 17 січня 2007 р.) [5], тимчасове призупинення його дії та повторне його прийняття 2 вересня 2008 р. [6] обумовило виникнення дисбалансу в трикутнику організації державної влади: Президент України – прем'єр-міністр разом з Кабінетом Міністрів України – «коаліційна більшість» у Верховній Раді України.

Згідно зі ст. 83 нової редакції Конституції України коаліція депутатських фракцій (яка формується по суті доволіно) вносить пропозиції Президенту України щодо кандидатури прем'єр-міністра України, а також щодо кандидатур до складу Кабінету Міністрів України [1] (рисунок).

Парламентсько-президентська система організації державної влади в Україні

Зазначимо, що конституційні засади організації державної влади європейських країн в основному не передбачають існування такого інституту влади, як коаліційна більшість. Частіше за все більшість у парламентах формується за політичною традицією, коли партія-переможець формує навколо своєї політичної платформи парламентську більшість. Не ставлячи під сумнів правомочність Указу Президента України «Про припинення повноважень Верховної Ради України VI скликання та призначення позачергових виборів» (від 9 жовтня 2008 р.) [8], зазначимо, що в країнах Європейського Союзу так звана парламентська більшість є лише інструментом формування уряду, а подальша її діяльність у межах законодавчого органу влади не є доцільною. Тому можна визначити коаліційну більшість у Верховній Раді України як квазіінститут державної влади, який, по суті, підміняв собою єдиний законодавчий орган влади – Верховну Раду України.

Коаліційна більшість пропонує кандидатуру на посаду прем'єр-міністра Президентіві України, який, у свою чергу, вносить цю кандидатуру на голосування до Верховної Ради України [6]. У ст. 8 закону про Кабінет Міністрів зазначається, що в разі невнесення Президентом України до Верховної Ради України подання про призначення на посаду прем'єр-міністра України у строк, визначений Конституцією України, подання про призначення на зазначену посаду вносить коаліція депутатських фракцій до Верховної Ради України. Тобто в даному випадку коаліційна більшість замість президента вносить подання про призначення кандидатури на посаду прем'єр-міністра до парламенту. А оскільки коаліційна більшість складає більшість у законодавчому органі влади, то саме вона за цю кандидатуру й голосує. Цим положенням вищезазначений закон суперечить ст. 114 Конституції України, де зазначається, що кандидатуру для призначення на посаду прем'єр-міністра вносить Президент України (лише) за пропозицією коаліції депутатських фракцій, а не сама коаліція [1]. Отже, новий політичний квазіінститут влади або коаліційна більшість не тільки ускладнила організацію державної влади, а по суті навіть узурпувала державну владу (згідно зі ст. 5 Конституції України ніхто не може узурпувати державну владу), оскільки коаліційна більшість вносить пропозиції Президенту України щодо кандидатури прем'єр-міністра (ст. 83 Конституції України 2008 р.). У разі неможливості внесення подання Президентом України запропонованої (коаліційною більшістю) кандидатури прем'єр-міністра цю функцію здійснює сама коаліційна більшість. Тобто коаліційна більшість може замість Президента України подати кандидатуру прем'єр-міністра на голосування до Верховної Ради, а в ній вона складає більшість. Таким чином, коаліційна більшість висуває кандидатуру прем'єр-міністра, подає на голосування до парламенту і сама за неї власне й голосує.

Вищезазначена ситуація є не тільки ознакою узурпації влади коаліційною більшістю внаслідок змішування функцій, але й фактично усуває Президента України від процесу формування центральної

виконавчої влади. Бо згідно зі ст. 9 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 16 травня 2008 р. члени Кабінету Міністрів України призначаються на посаду Верховною Радою України за поданням прем'єр-міністра України [6], а Президент України лише вносить до Верховної Ради подання про призначення Міністра оборони України, Міністра закордонних справ України (ст. 106 Конституції України від 2008 р.).

Президент України формально пов'язаний з юридичними умовами процесу подання на голосування до парламенту кандидатури прем'єр-міністра: він подає лише ту кандидатуру, яка висувається коаліційною більшістю. Зрозуміло, Президент України як всенародно обраний, як інститут влади, що має найвищий ступінь легітимності, може не внести кандидатуру на посаду прем'єр-міністра України, як того вимагає Конституція України протягом 15 днів. Ця проблема конституційно не врегульована.

З огляду на вищезазначене уряд повинен мати вотум довір'я з боку парламенту, а президент не вільний у виборі кандидатів на посаду прем'єр-міністра. Президент України не може не враховувати розклад політичних сил у парламенті, тому що в іншому випадку за цим кроком голови держави може наступити парламентський вотум недовір'я уряду, в результаті чого може бути відставка уряду і розпуск Верховної Ради України.

Отже, дисбаланс взаємовідносин органів державної влади – Президент України – коаліційна більшість у Верховній Раді – прем'єр-міністр разом з Кабінетом Міністрів України – має під собою конституційно-правові засади організації державної влади за парламентсько-президентської республіки. На центральному рівні організації державної влади існує по суті парламентська республіка, коли Президент України фактично усунутий від процесу формування вищого органу виконавчої влади.

У той самий час голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду і звільняються з посади Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України (ст. 118 Конституції України 2008 р.) [1, с. 45], що дозволяє нам діагностувати по суті президентську республіку на рівні областей і районів. Вищезазначене розриває єдину вертикаль виконавчої влади на парламентську і президентську ланки, що не може не впливати на ефективність державного управління.

У законі України «Про місцеві державні адміністрації» у ст. 8 також зазначається, що «голови місцевих державних адміністрацій призначаються на посаду Президентом України за поданням Кабінету Міністрів України на строк повноважень Президента України» [7]. Тобто і Конституція, і закон України визначають підпорядкованість місцевих державних адміністрацій центральній виконавчій владі. Положення про те, що голови держадміністрацій призначаються за поданням Кабінету Міністрів має обов'язковий характер. Однак якщо ми звернемось до практики організації виконавчої влади, то механізм призначення голів місцевих державних адміністрацій повинен був би бути таким. На порядок денний засідання Кабінету Міністрів виноситься питання,

наприклад, про заміщення вакантної посади голови Дніпропетровської облдержадміністрації. Рішення щодо призначення конкретної кандидатури голосується складом Кабінету Міністрів. Витяг з протоколу засідання підписується прем'єр-міністром і подається в Адміністрацію Президента. За згодою Президента України готується указ, який ним і підписується. Тобто Президент України, який діє в конституційно-правовому полі, погоджує кандидатуру на посаду голови місцевої державної адміністрації з центральною виконавчою владою. Проте конституційне положення щодо призначення Президентом України голів місцевих державних адміністрацій українським політикумом тлумачиться як особисте волевиявлення президента, тобто він кого хоче, того і призначає на посаду. Так само зазначимо, що за всі роки незалежності на засідання Кабінету Міністрів жодного разу не виносилось питання щодо заміщення вакантної посади голови якоїсь місцевої державної адміністрації.

Вищезазначене дозволяє нам дійти такого висновку, що конституційно-правові засади і практика організації виконавчої влади мають певні розбіжності, що не дозволяє нам ідентифікувати Україну як правову європейську демократичну державу не в контексті географічного положення, а в цивілізаційній приналежності. І це відповідає перехідному етапу розвитку української держави від авторитарного режиму до демократичного з неопатримональними характеристиками. Результат такого переходу не може бути визначений наперед.

У результаті обрання В. Януковича Президентом України у 2010 р. відбулися радикальні зміни в практиці організації державної влади. В. Янукович обирався Президентом України як парламентсько-президентської республіки із вищез'ясованими владними повноваженнями, але одночасно він був головою «Партії регіонів» і відбулося переформатування коаліційної більшості у Верховній Раді України навколо цієї партії, яка висунула пропрезидентську кандидатуру на посаду прем'єр-міністра. В умовах парламентсько-президентської республіки виникла зовсім нова для України партійно-президентська система організації державної влади, за якої і Президент України, і коаліційна більшість, і уряд на чолі з прем'єр-міністром є однопартійцями. Причому така практика організації державної влади не провокує створення «четвертої», «президентської» влади. Президент України при такому розкладі політичних сил фактично є «головою» виконавчої гілки влади. Зазначимо, що влада президента є сильною до тих пір, доки не зміниться розклад політичних сил у парламенті.

Становище Президента України суттєво послаблюється у випадку програшу його партії на виборах до парламенту. У такій ситуації (так званому співіснуванні влад) він перестає бути координатором діяльності парламенту і уряду і ніби постає «опозиціонером» сформованій коаліційною більшістю центральної виконавчій владі. Також президент перестає очолювати виконавчу владу і як показує досвід президентства В. Ющенка перебуває в стані перманентної боротьби з прем'єр-

міністром. Таким чином, організація державної влади за парламентсько-президентської республіки має ніби двоголовий характер.

Встановлення партійно-президентської системи організації державної влади ніби наблизило Україну до президентського єдиновладдя, яке корелювалося з президентсько-парламентською практикою організації державної влади. А тому рішення Конституційного Суду України [10] щодо повернення до системи організації державної влади, яка є притаманна президентсько-парламентській республіці, знайшло своє конституційно-правове забезпечення.

Конституційно-правові засади парламентсько-президентської республіки в Україні стали джерелом конфлікту в системі стримувань і противаг між Президентом України, коаліційною більшістю у Верховній Раді України і прем'єр-міністром на чолі з Кабінетом Міністрів України. На центральному рівні організації державної влади виникла «парламентська» республіка, за якої Президент України усувався від процесу формування уряду. На місцевому рівні через посередництво призначення Президентом України голів місцевих державних адміністрацій виникла «президентська» республіка, що штучно розвирало вертикаль виконавчої гілки влади.

Партійно-президентська система організації державної влади, яка виникла в Україні у 2010 р., являла собою єдиновладдя однієї політичної сили, що спрямовує Україну до керованої державою демократії на кшталт організації державної влади в Російській Федерації, що, однак, суттєво звузило тенденції дезорганізації в системі державного управління.

Місія ОБСЄ так характеризувала вибори до Верховної Ради України 2012 р.: брак вільних умов для учасників виборів, зловживання адмінресурсом, брак збалансованого висвітлення у ЗМІ, відсутність прозорості у фінансуванні політичних партій [3], що свідчить про напівпрозорість – напівзакритість системи організації державної влади в Україні, де тільки затверджуються цінності демократії, свободи слова, а також традиції досягнення компромісу у взаємодії політичних сил, які виражають інтереси різних частин населення, у результаті чого процес вироблення державної політики формується на засадах врахування корінних інтересів українського народу.

Аналіз організації державної влади як за парламентсько-президентської, так і за президентсько-парламентської республіки свідчить, що фактично всі парламентські політичні партії прагнуть завоювати державну владу, одноосібно нею володіти, ні з ким з нею не ділитися, максимально примножувати її. Її характеристика політичного процесу в Україні зумовлює оптимальність президентсько-парламентської системи організації державної влади.

Список використаних джерел

1. Конституція України. – Х. : ІГВІНІ, 2008. – 64 с.
2. Литвак О. М. Правова природа інституту президентства : монографія / О. М. Литвак, Н. О. Рибалка. – К. : Атіка, 2010. – 168 с.

3. **Найбрудніші** вибори з 2004 року // Україна молода. – 2012. – 30 жовт. – С. 3.
4. **Про внесення** змін до Конституції України : Закон України // Уряд. кур'єр. – 2004. – № 236. – 10 груд. – С. 5 – 6.
5. **Про Кабінет** Міністрів України : Закон України від 17 січ. 2007 р. // Право. – 2007. – № 19 (4019). – С. 2 – 6.
6. **Про Кабінет** Міністрів України : Закон України від 2 верес. 2008 р. // Голос України. – 2008. – № 95.
7. **Про місцеві** державні адміністрації : Закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586-XIV // Відом. Верховної Ради України. – 1999. – № 20 – 21. – Ст. 190.
8. **Про дострокове** припинення повноважень Верховної Ради України VI скликання та призначення позачергових виборів : Указ Президента України від 9 жовт. 2008 р. № 911/2008 // Офіц. вісн. України. – 2008. – № 77. – С. 29.
9. **Про Конституційну** Асамблею: Указ Президента України від 17 трав. 2012 р. № 328/2012. – Режим доступу: www.zakon4.rada.gov.ua/laws/show/328/2012.
10. **Рішення** Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням 252 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) Закону України «Про внесення змін до Конституції України» від 8 груд. 2004 р. № 2222-IV (справа про додержання процедури внесення змін до Конституції України). – Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua/go/v020p710-10.

Надійшла до редколегії 01.11.12

УДК 37.078

Вікторія ПЕТРУШЕВСЬКА

Донецький державний університет управління

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЇ Й ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМИ ДЕРЖАВНОГО ФІНАНСОВОГО КОНТРОЛЮ В УКРАЇНІ

Розглядається державний фінансовий контроль як одна із ключових функцій державного управління. Досліджуються сутність, види, форми й методи державного контролю в межах фінансової діяльності держави. Особлива увага приділяється визначенню проблем організації й функціонування системи державного фінансового контролю в Україні.

Ключові слова: державний фінансовий контроль, фінансова діяльність, економічна безпека, види, форми й методи контролю.

Викторія Петрушевская. Теоретические аспекты организации и функционирования системы государственного финансового контроля в Украине

Рассматривается государственный финансовый контроль как одна из ключевых функций государственного управления. Исследуются сущность, виды, формы и методы государственного контроля в рамках финансовой деятельности государства. Особое внимание уделяется определению проблем организации и функционирования системы государственного финансового контроля в Украине.

© Петрушевська В. В., 2013

Ключевые слова: государственный финансовый контроль, финансовая деятельность, экономическая безопасность, виды, формы и методы контроля.

Victoria Petrushevska. The theoretical aspects of the organization and functioning of the system of state financial control in Ukraine

State financial control is considered as one of the core functions of government. We study the nature, types, forms and methods of state control in the financial activities of the state. Focused on defining the problems of organization and functioning of the system of state financial control in Ukraine.

Key words: state financial control, financial activities, economic security, types, forms and methods of control.

Сьогодні в Україні активно реалізуються різні програмні заходи з реформування існуючої системи державного управління, які фінансуються за рахунок державних коштів усіх рівнів бюджетної системи. Значні обсяги державних коштів були виділені на проведення судової, податкової, бюджетної, банківської, адміністративної та інших реформ.

Поряд зі зростанням фінансування збільшується кількість порушень вимог чинного законодавства: нецільове, неефективне й нераціональне використання коштів бюджету, приховування доходів, несвоєчасне перерахування податків та інших платежів у бюджет тощо. У результаті низька ефективність державного фінансового контролю не тільки знижує результативність заходів з реформування, що реалізуються урядом, але й стає джерелом нових загроз економічній безпеці країни.

Для ринкової економіки державний фінансовий контроль є особливою сферою діяльності, у якій відбувається взаємодія матеріальних і фінансових відносин у межах єдиного товарно-грошового комплексу держави. Його вдосконалення є важливою гарантією збереження соціальної спрямованості економічної й фінансової політики держави в процесі здійснення фінансової діяльності. Здійснюючи управління й беручи на себе забезпечення суспільних благ, які виробляються в державному й приватному секторах економіки, держава контролює ефективне використання фінансових і матеріальних ресурсів. Тому в централізованій економічній системі України об'єктивно виникає необхідність підвищення ефективності функціонування системи державного фінансового контролю.

Формування ефективної системи державного фінансового контролю – досить важлива й актуальна проблема, і потреба в її осмисленні вкрай важлива. Дослідження на цю тему проводили багато вчених-економістів [1 – 2; 5 – 6]. Але, незважаючи на те що завданням державного фінансового контролю є, насамперед, сприяння ефективному використанню фінансових ресурсів державного сектору, існуючі в науковій літературі погляди на специфіку державного фінансового контролю далеко не повною мірою відображають сучасні реалії, що може спричинити різні негативні явища в економіці країни.